

3.

A z o r o s z h a d e r ő .

Raguzai herczeg utazási memoires-jai közül.

Az orosz haderő legujabb szerkezete több káros hiányt, az ujoncz állítás késedelmét, és bizonytalanságát megsemmisítette.

Az orosz hadsereg ujonczosítása a' birodalom iszonyú terjedelme miatt mindig nagy időt kívánt. A' távolabbi tartományokból jövő legénység szolgálata első időszakában már hosszú marsott tett, és kéntelen lett az illyes hosszú út sulyát egyébkint szenvedhetővé tehető segéd módok hiányában erejét felül muló nehezségekkel küzdeni. A' költözés parancsnoki jobbadán vaktából választvák nem értettek a' sulyós marsnak könnyebbséget adni, így mindig tetemes ember veszteség lett következte elkerülhetetlenül a' szolgálati tapasztalatlanságnak. A' most uralkodó czár szívére vette ezt, és következő módhoz nyúlt a' megrögzött rosz elmellőzése , 's gyökeres orvoslására.

Az orosz birodalom két részre osztatott, ennek egyikéhez tartoznak a' legtávolabbi, és kevés népű tartományok. Ezeknek semmi közük az activ hadsereg ujonczoztatásával, az ottani népség a' szomszéd határokon külön vált őrszolgálatot tesz, és a' sorzat küvöleti hadkarokat ujonczokkal látja el, ellenben a' birodalom közepe, és a' népesebb tartományok kötelességük a' hadsereg egész tartására legényt állítani. E' rendelet következetében 40 millio nép ad ujonczot a' hadsereghez, az illető tartomány határához közel a' gyűlöhely, hová a' legénységet küldeni kell.

Továbbá a' hadsereg 6 zászlóalj erejű ezredekre osztaték, a' hetedik zászlóalj az ezred váza, nem tellyes számú, 's a' hadfogadás körületében fekszik. Ennek rendelete az újonczokat átvenni, őket a' szükséges első ruházattal ellátni, 's így a' tartalék zászlóaljaknak átadni, hol aztán tökélyesen felruháztatnak, fegyverkeztetnek, és tanítatnak. Minden ezred négy első zászlóalja az activ hadsereghez tartozik, négy ezred, yagy tizenhat zászlóalj képez egy seregosztályt, három illyesből áll egy hadkar, és így hat hadkarra oszlik az orosz harczeró. Az ezredek 5. és 6-ik zászlóaljai egyesülve képzik a' tartalékosztályokat, egy áll 24 zászlóaljból. Három tartalék osztály egy tartalék hadkart képez. Így p. o. Sacken tábornagy parancsa alatti harczsereg tartalék hadkarát Witt gróf generál, Paskievics tábornagy alattiak tartalékát pedig Mihály nagyfejedelem vezérli.

De a' most említett szerkezet alatt sem a' gránátos, sem pedig a' cs. órkart nem kell értenünk, mert ezek mindegyik külön válva egy szép, 's erős hadkart képeznek. A' tábori zászlóaljak tökélyes száma 1000, a' tartalék zászlóaljaké pedig békeidőben 500 fő; ezek pótolják az első hiányait, és a' tartományoktól állított újonczokat átveszik.

Ez új szerkezetnek három jó következte lón

1. Az újoncz állítás sokkal hamarébb mint annak előtte mehet végben, mivel a' távolabbi tartományok azzal nem adóznak.
2. A' költözéskori legénység-beli veszteség igen csekély, az előtt mint már említők, tetemes volt.
3. Az újonczosítás módja, már jól előre mindennel ellátva, és készítve, könnyebb lett.

De hogy az orosz harczeró a' politika kívánatinak minden időben megfelelhessen, békeségben is tetteges nagyszámunak kell lennie, ezt azonnal

szükségesnek hiszük ha Oroszországnak Europa közepétől távulatát tekintjük, és gondolóra vesszük, hogy az újonczállításra megkívántató időszak, bár ha most már sokkal rövidebbé lett, mégis akadályoztató késedelmes, és az éghajlat változó kártékony befolyása a' tanítást igen megnehezíti. Oroszbirodalom tehát kéntelen, hogy hatalmától eredett politikai szerepének megfelelőhessen, békeidőben is harczerejét sokkal tetemesebb lábon tartani, mint más europai hatalmaságok, mivel ezek birodalmaikban a' népség kisebb téren együtt tömve van, 's így harczerejük szaporábban hadilábra állíthatatik.

Az orosz harczero most:

A. Császári órkar.

3 osztály lovasság azaz 12 lovas ezred: 7 század ezredenként.

3 osztály gyalogság azaz 12 gyalog ezred: 3 zászlóalj ezredenként.

1 zászlóalj árkász. — 1 zászlóalj tengerészeti gyalogság. — 1 zászlóalj finniai vadász. — 1 zászlóalj fegyveres agharczos. — 4 lovas, 12 gyalog álgú osztály.

B. Gránátoskar:

1 osztály könnyü lovas 4 ezredben 3 század ezredenként.

3 osztály gyalog 12 ezredben 4 zászlóalj ezredenként.

2 lovas, 15 gyalog álgú osztály.

Minden gránátos ezredtől 3 zászlóalj az actív, 1 zászlóalj pedig a' tartalék sereghez tartozik.

C. A' hat actív hadkar. Egyben:

1 osztály könnyü lovas, és 3 osztály gyalog ezred, négyet egy osztályra számítva.

3 lovas és 15 gyalog álgú osztály.

Igy összesen a' hat activ hadkarnál :

24 lovas és 72 gyalog ezred.

12 lovas és 90 gyalog álgú osztály.

D. Három tartalék lovas hadkar.

Egyre számítva :

2 osztály lovas. Egyben négy ezred. összesen
24 ezred.

12 lovas, álgú osztály.

E. Két tartalék gyalog hadkar.

Mindegyikben.

3 osztály gyalog. Egyben 24 zászlóalj. összesen
72 tudnillik az activ ezredek 5-ik és 6-ik
zászlóaljai.

F. Külön határozatú hadkarok.

a) Kaukasszi.

3 osztály gyalog. Egyben négy ezred.

1 ezred dragonyos.

16 álgúosztály gyalog artilleria.

b) Orenburgi.

16 zászlóalj gyalog egy osztályban.

16 álgúosztály gyalog artilleria.

c) Szibériai.

1 osztály gyalogság.

d) Finniai.

1 osztály gyalogság.

e) Belföldi seregcsoportok.

10 zászlóalj árkász. — 50 zászlóalj várórzet. —

9 álgú osztály lovas tartalék artilleria.

f) Különvált pattantyúsok.

4 álgú osztály doni artilleria. — 2 álgú osztály Fekete tenger melléki artilleria. — 2 álgú osztály Orenburgi artilleria. — 2 álgú osztály Szibériai artilleria.

G. Kozákok.

56 Doni, 21 Feketetengermelléki, 12 Kaukuzsi, 1 Dunamelléki. 11 Azowi, 3 Astrakani, 3 Baskieri, 2 Stauropoli, 12 Urali, 20 Orenburgi, 12 Szibériai, 2 Kisoroszországi. Mind kozák pulk.

Összesen 144. kozák pulk, az újabb szerkezet szerint egyben 800 legény.

III. Sz. Pétervári kiszemelt seregcsoport.

1 gyalog és 1 lovas ezred. — 2 gyalog és 1 lovas álgú osztály. — 1 árkász zászlóalj.

IV. Ezekon kívül négy nevendék ezred, egybenegyben 3 zászlóalj; mind katona fiuk, altiszteknek a' ezredekhez képezendők.

Számszerint:

A) hadkarokhoz tartozó gyalogság		188,000	fő.
Tartalékhoz	„	72,000	„
Cs. őrkához	„	36,000	„
Gránátosokhoz	„	36,000	„
Hadkarokhoz	„ lovaság	24,000	„
Tartalékhoz	„	24,000	„
Cs. őrkához	„	12,000	„
Gránátosokhoz	„	4,000	„
Kozákok	„	115,000	„

Összeséggel 511,000 „

Az artilleria.

Császári örkarnál	12 gyal.	4 lov.	álgú oszt.
Gránátoskarnál	15 „	2 „	„
Az hat activ hadkarnál	90 „	12 „	„
Tartalék lovas hadkarnál	— „	12 „	„
Külömbféle határozattal	64 „	10 „	„
Öszveséggel	161 „	40 „	„

221.

Első pillanatban elrémül az ember, hol veszi Russzia e' tömördek nép közönséges, és határozott fizetését illető költséget; de a' világon minden — szigorúbb vizgálatnál egyensulyban all. Ha bár Russzia jövedelme tekintve népeséget más europai hatalmak jövedelmivel semmi viszonyban nem állhat, bár Russzia békeidőben is más birodalmaknál sokkal hatalmasabb számu sereget hadlábön kéntelen tartani, de még is kielégít minden szükségeket, mivel seregeinek tápláléka sokkal kevesebbe kerül, mint akárhol, és ugyan azon summapénzzel sokkal többet lehet, mint akárki. Továbbá az iszonyatos számu kozákok, a' kik pedig háborúban olly nagy szolgálatot tesznek, békeségben úgy szolván éppen semmiben sem kerülnek.

Itt nem lesz érdek nélkül talán azon summákat öszve egyeztetni mennyiben kerül Európában nagyobb hatalmaságok gyalogsága, ebből politikai gazdálkodást illetőleg következéseket húzhatni:

Egy gyalog katona jön évenként:

Angol . . .	538 frank.	azaz	212 f.	12 $\frac{2}{3}$ kr. p. p.
Francia . . .	340 „	„	138 f.	6 $\frac{2}{3}$ „ „
Pruszus . . .	240 „	„	92 f.	16 „ „
Német, keletföldi	212 „	„	83 f.	17 $\frac{1}{3}$ „ „
Orosz . . .	120 „	„	46 f.	8 „ „

Kiss Károly.